

นवल ปราชญานุกุล 2551: การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก อำเภอพบพระ
ในจังหวัดตาก ปีการเพาะปลูก 2548/49 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขา
เศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร ปรธานกรรมการที่ปรึกษา:
รองศาสตราจารย์สมคิด ทักษิณวิสุทธิ, วท.ม. 199 หน้า

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อทราบถึงกระบวนการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ศึกษาต้นทุน
ผลตอบแทนของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ตลอดจนวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตของการใช้
ปัจจัยการผลิตทั้งประสิทธิภาพเชิงเทคนิคและเชิงเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกร
ผู้ผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกในช่วงฤดูหนาว ปีการเพาะปลูก 2548/49 และช่วงฤดูฝน ปีการเพาะปลูก 2549
ในอำเภอพบพระ จังหวัดตาก จำนวน 35 ตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในช่วงฤดูหนาว พบว่าเกษตรกรมีต้นทุนทั้งหมด 16,835.41
บาทต่อไร่ และในช่วงฤดูฝนเกษตรกรมีต้นทุนทั้งหมด 13,640.67 บาทต่อไร่ โดยต้นทุนที่มีค่ามากที่สุดคือ
ค่าหัวพันธุ์ และค่าปุ๋ยเคมี ด้านผลตอบแทนพบว่าเกษตรกรมีรายได้สุทธิ 6,023.33 บาทต่อไร่ และมีกำไรสุทธิ
5,152.45 บาทต่อไร่ในช่วงฤดูหนาว และมีรายได้สุทธิ 7,836.68 บาทต่อไร่และมีกำไรสุทธิ 6,792.57 บาทต่อไร่
ในช่วงฤดูฝน ดังนั้นเกษตรกรยังสามารถลงทุนผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกได้ทั้งสองฤดู

สำหรับการวิเคราะห์สมการการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก โดยใช้สมการการผลิตแบบ Cobb –
Douglas ในช่วงฤดูหนาวพบว่า การใช้ปัจจัยแรงงาน ปุ๋ยไนโตรเจนและยาปราบศัตรูพืช สามารถอธิบายการ
เปลี่ยนแปลงการผลิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และในช่วงฤดูฝน พบว่า การใช้
ปัจจัยปุ๋ยไนโตรเจน และยาปราบศัตรูพืช สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการผลิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพทางเทคนิค พบว่าผลผลิตเพิ่มของปัจจัยแรงงานจะทำให้
ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าปัจจัยปุ๋ยไนโตรเจนและยาปราบศัตรูพืชในฤดูหนาว ส่วนในฤดูฝนปัจจัยปุ๋ย
ไนโตรเจนจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าปัจจัยยาปราบศัตรูพืช การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของ
การใช้ปัจจัยการผลิตในฤดูหนาว พบว่าเกษตรกรมีการใช้ยาปราบศัตรูพืชสูงกว่าระดับที่เหมาะสมแต่มีการใช้ปุ๋ย
ไนโตรเจนและแรงงานน้อยกว่าระดับที่เหมาะสม ดังนั้นจึงควรลดการใช้ปัจจัยยาปราบศัตรูพืชลงแต่ควรเพิ่ม
การใส่ปุ๋ยไนโตรเจนและเพิ่มการดูแลให้มากขึ้น ส่วนในฤดูฝนพบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนน้อยกว่า
ระดับที่เหมาะสมและใช้ยาปราบศัตรูพืชมากกว่าระดับที่เหมาะสม ดังนั้นจึงควรเพิ่มการใช้ปัจจัยปุ๋ยไนโตรเจน
ให้มากยิ่งขึ้นแต่ควรลดปัจจัยยาปราบศัตรูพืชให้น้อยลง

